

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **V. A.**, bytom M., ul. K.. N. č. X., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku **invalidného dôchodku**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2011, č. k. 3Sd/105/2010-57, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. apríla 2011, č. k. 3Sd/105/2010-57, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 28. apríla 2011, č. k. 3Sd/105/2010-57 potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 9. novembra 2010, číslo: X.X., ktorým odporkyňa podľa § 29 ods. 1 písm. a/, § 95 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) rozhodla, že navrhovateľovi od 8. júla 2006 naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 8946 Sk mesačne, v ktorej sú už zahrnuté zvýšenia dôchodku podľa osobitných predpisov o zvyšovaní dôchodkov, ktoré boli navrhovateľovi

priznané k vyplácanému invalidnému dôchodku, vrátane zvýšenia podľa § 1 zákona č. 222/2003 Z. z., § 293a, § 293az a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. Krajský súd mal za preukázané, že invalidný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný od 27. júla 1990 rozhodnutím z 11. júla 1990 podľa § 29 a § 98 zákona č. 100/1988 Zb., bol vymeraný z III. pracovnej kategórie a bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku (ďalej len „PMZ“) za roky 1989, 1988, 1985, 1987 a 1982, ktorý činil 5327Sk a po úprave podľa § 12 zákona č. 100/1988 Zb. činil 3443 Sk. Pre určenie sumy invalidného dôchodku bola podľa § 22 zákona č. 100/1988 Zb. zhodnotená len doba zamestnania po dovŕšení 18. roku veku, ktorú síce navrhovateľ získal len v rozsahu 41 skončených rokov, ale v rámci odstránenia tvrdomi zákona podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. bola suma invalidného dôchodku určená aj za začatý 42. rok doby zamestnania v rozsahu celkom 42 rokov (teda od 18. roku veku do dovŕšenia 60. roku veku). Vyplýva to zo samotného rozhodnutia zo dňa 11. júla 1990, kde zhodnotenej dobe 42 rokov zamestnania zodpovedala aj výmera dôchodku 67 % (50 + 17) PMZ. Pokiaľ navrhovateľ v správnom konaní vyhlásením o dobách zamestnania preukázal ďalšie doby zamestnania od 1. mája 1962 do 6. augusta 1994 a od 1. januára 1969 do 31. januára 1969 a z toho dôvodu žiadal o zvýšenie invalidného dôchodku, krajský súd mal za preukázané, že doba od 1. mája 1962 do 10. apríla 1964 ako doba pred 18. rokom veku nemá podľa § 30 ods. 5 zákona č. 100/1988 Zb. vplyv na výšku invalidného dôchodku. Vzhľadom na to, že navrhovateľovi v súvislosti s odstránením tvrdomi zákona už pôvodným rozhodnutím odporkyne zo dňa 11. júla 1990 bolo pre výšku invalidného dôchodku zhodnotených 42 rokov doby zamestnania (hoci v tom čase mal preukázaných iba 41 rokov a 258 dní), doplnením doby zamestnania po 18. roku veku nedošlo k zmene výšky invalidného dôchodku. Krajský súd nepovažoval za dôvodné námietky navrhovateľa ohľadom PMZ, z ktorého bol invalidný dôchodok v minulosti vypočítaný, keďže preskúmaným rozhodnutím odporkyne z 9. novembra 2010 nedošlo ku zmene výšky tohto dôchodku, priznanej a vyplácanej k 8. júla 2006 pred preukázaním ďalšej doby zamestnania čestným vyhlásením o dobách zamestnania. Poukázal na to, že nesprávnosť PMZ, z ktorého bol invalidný dôchodok vymeraný rozhodnutím z 11. júla 1990, mohol navrhovateľ namietať v minulosti včas podaným návrhom na preskúmanie uvedeného rozhodnutia, čo však neurobil. Uvedené rozhodnutie je právoplatné a preto ho súd už nemôže preskúmať. Z toho istého dôvodu sa krajský súd nemohol zaoberať námietkou navrhovateľa, že podmienky invalidity spĺňal už v čase priznania čiastočnej invalidity.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal, že invalidný dôchodok mal byť vypočítaný z jeho mesačných priemerov hrubých zárobkov dosiahnutých v piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokoch, a to roku 1979, v ktorom dosiahol zárobok 16 230 Sk, roku 1980, v ktorom dosiahol zárobok 16 548 Sk, roku 1981, v ktorom dosiahol zárobok 17 304 Sk, roku 1982, v ktorom dosiahol zárobok 17 332 Sk a roku 1985, v ktorom dosiahol zárobok 17 729 Sk. Rok 1987 nemal byť zahrnutý do základu pre výpočet výšky invalidného dôchodku z dôvodu, že v tomto roku bol operovaný a bol dlhodobo práceneschopný a v období rokov 1988 a 1989 poberal čiastočný invalidný dôchodok a preto ani tieto roky nepatria k jeho zárobkovo najlepším rokom a nemali byť započítané pre účely určenia sumy invalidného dôchodku. Z uvedeného dôvodu mu podľa jeho názoru bol invalidný dôchodok priznaný v nižšej sume ako mu patril. Za vadu konania na súde prvého stupňa považuje aj skutočnosť, že v konaní o jeho nároku na súde mal rozhodovať senát a nie samosudkyňa. Tiež zotrval na vyjadrení, že napriek tomu, že v roku 2005 súhlasil s percentuálnym hodnotením poklesu miery pracovnej schopnosti na 75 %, neznamenal to, že v súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2So/161/2005 vzal svoj návrh späť. Preto zotrval aj na svojej požiadavke o prehodnotenie invalidného dôchodku odo dňa vzniku nároku na invalidný dôchodok a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemožno.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu novopreukázanej doby zamestnania a z titulu invalidity na podklade kontrolnej lekárskej prehliadky o zmene výšky invalidného dôchodku a jeho doplatenie za 10 rokov spätne.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že v konaní o preskúmanie zákonnosti mal konať a rozhodnúť senát a nie samosudca, táto jeho námietka nie je dôvodná, lebo podľa § 246b ods. 2 písm. a/ v spojení s § 250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) samosudca koná a rozhoduje na krajskom súde o opravných prostriedkoch proti *neprávoplatným* rozhodnutiam správnych orgánov, akým je aj rozhodnutie odporkyne.

Dôvodné nie sú ani námietky navrhovateľa, že mu invalidný dôchodok nebol vymeraný za celkom 42 rokov zamestnania po 18.roku veku. Aj odvolací súd mal totiž za preukázané, že rozhodnutím odporkyne z 11. júla 1990 o priznaní invalidného dôchodku od 27. júla 1990 pri preukázanej dobe iba 41 rokov zamestnania bol navrhovateľovi invalidný dôchodok vymeraný za celkom 42 rokov zamestnania.

Vzhľadom na uvedené ani po započítaní dodatočne preukázanej doby zamestnania na základe vyhlásenia o dobách zamestnania nemohlo dôjsť k zvýšeniu invalidného dôchodku z titulu zvýšenia rozsahu hodnotiteľnej doby zamestnania. Je potrebné poukázať na to, že invalidný dôchodok bol priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb., v zmysle ktorého sa doba zamestnania pred 18.rokom veku pre výšku dôchodku nehodnotí v prípade, že žiadateľ získal viac ako 25 rokov zamestnania, čo je i prípad navrhovateľa.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nesprávnosť použitého PMZ, táto jeho námietka je taktiež nedôvodná. Krajský súd správne uviedol, že výšku PMZ mohol a mal navrhovateľ namietat' v prípadnom včas podanom návrhu na preskúmanie rozhodnutia z 11. júla 1990. Navrhovateľ nepreukázal nové skutočnosti o výške svojich hrubých zárobkov. Zvýšenia dôchodku sa domáhal len z dôvodu ďalšej doby zamestnania.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že pre zistenie PMZ sa podľa zákona č. 100/1988 Zb. v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodného obdobia vylučovali náhradné doby (doby práceneschopnosti), takže ak aj občan bol práceneschopný, jeho PMZ v danom kalendárnom roku sa vypočítaval len z hrubého zárobku za obdobie, v ktorom nebol práceneschopný. Do hrubých zárobkov sa tiež započítavala výška vyplácaného čiastočného invalidného dôchodku. Uvedený postup bol zachovaný aj v prípade navrhovateľa.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že rozhodnutím odporkyne z 10. júna 2005 bol navrhovateľovi invalidný dôchodok znížený od 6. augusta 2005 z dôvodu, že po preskúmaní trvania jeho invalidity bola miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 v spojení s § 263 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dosahovala len 60%. Zo spisu však súčasne vyplýva, že toto rozhodnutie sama odporkyňa zrušila svojím rozhodnutím číslo X. z 19. októbra 2005 a navrhovateľovi bol invalidný dôchodok uvoľnený v plnej výške. To znamená, že navrhovateľovi patril a bol vyplácaný invalidný dôchodok nepretržite od 27. júla 1990 k 8. júlu 2006, ku ktorému odporkyňa

preskúmaným rozhodnutím rozhodla o trvaní nároku na invalidný dôchodok vo výške, ktorá bola k tomuto dňu vyplácaná.

Vzhľadom na uvedené dôvody aj odvolací súd dospel k záveru, že preskúvané rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade so zákonom, a preto odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa trovy nežiadala.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská